

Drs. J.H.F. Smits
Prometheusstraat 37
3054 WD ROTTERDAM

☎ 010-4612931

☎ 084-8371207

✉ jsmits@prize.nl

🌐 www.prize.nl/jsmits/pol/

Crisis in DB duur voor burger, DB afgevuld naar huis Beschamende vertoning in deelgemeenteland

Rotterdam, 22 september 2004

Gisteravond is in een bewogen deelraadsvergadering het voltallige dagelijks bestuur van de deelgemeente Hillegersberg-Schiebroek naar huis gestuurd. Aanleiding waren persoonlijke problemen tussen voorzitter Van Winsen en portefeuillehouder Barendrecht. Hoewel in de laatste berichten wordt getracht er inhoudelijke argumenten bij te zoeken, is er niets feitelijks op te merken dat in het verleden niet te repareren is gebleken. Wat overblijft is een forse rekening voor de belastingbetaler. Des te pijnlijker omdat de drie bestuurders de laatste vier jaar 50% meer zijn gaan verdienen. De deelraad zou, om het vertrouwen van de burger terug te winnen, moeten overgaan tot flinke kostenbesparingen in het politieke circus.

In het functioneren van politici en bestuurders is het tegenwoordig gebruikelijk dat ze worden gecoacht. Van VVD-zijde is er sinds het aantreden van Van Winsen in 2000 veel tijd geïnvesteerd in haar coaching door de opeenvolgende fractievoorzitters en lokale partijvoorzitters. Door haar bijzondere persoonlijkheid meer dan te verwachten was. De vele conflicten met onder andere collega-bestuurder Barendrecht (en anderen) zijn weggepoetst en gemanaged. Aan de buitenkant bleef daardoor voor veel mensen het vriendelijke plaatje intact, belangrijk in verkiezingstijd voor de VVD, en belangrijk voor het aanzien van de deelgemeente bij de burger. Het valt te betwijfelen of de sinds een jaar aangetreden VVD-fractievoorzitter Besijn en sinds anderhalf jaar functionerende VVD-onderafdelingsvoorzitter Van der Linden die tijdsinvestering hebben onderkend. Ze zijn daarom medeschuldig aan de deconfiture van gisteravond. Partijgenoten elders uit Rotterdam hebben Van Winsen wél hulp aangeboden toen een paar maanden geleden grote scheuren ontstonden in het beeld dat een deelraadsvoorzitter hoort te hebben. Die hulp is door Van Winsen afgewezen.

De beloning van de dagelijks bestuurders in Hillegersberg-Schiebroek is gestegen van 3.941,08 Euro bruto per maand in 2000, tot 5.925,23 Euro in maart 2004. Een stijging van bijna 2.000 Euro bruto per maand per persoon. Die stijging van de beloning was bedoeld om deelgemeenten in staat te stellen professionelere bestuurders aan te stellen. In Hillegersberg-Schiebroek, echter, zijn het gewoon dezelfde mensen, die meer geld in de zak steken voor dezelfde prestatie.

Een loodgieter draait eerst de kraan dicht voor hij gaat klussen. De heren die verantwoordelijk zijn voor de bestuurdersstoelen van Van Winsen en Barendrecht (daar horen ook CDA-politici bij) hadden de nodige signalen moeten oppikken dat er wellicht een belangrijke weeffout zat in het dagelijks bestuur. Vóór de stappen die inmiddels zijn ondernomen hadden ze beter de geldkraan kunnen dichtdraaien. Dat had gekund door het beperken van het aantal uren waarvoor de bestuurders worden ingeschaald. Immers, niet alleen Barendrecht kan nu profiteren van een riant inkomen, ook Van Winsen is, door het openlijk tonen wat de VVD altijd verborgen heeft weten te houden, dusdanig beschadigd dat terugkeer in een nieuw dagelijks bestuur ongeloofwaardig is. Nu zadelen de partijen, die beloofden de deelgemeentelijke uitgaven dusdanig om te buigen dat de burger beter bediend zou worden, de deelgemeentelijke begrotingen voor de komende 4-6 jaar op met uitgaven aan wachtgeld die in het eerste jaar zelfs 20% hoger liggen dan de beloning die bestuurders in 2000 voor fulltime werken kregen. Een bizarre situatie, die had moeten worden vermeden. De chantage die door Van Winsen en Stapelkamp is gepleegd, door een onwillige deelraad een keus te forceren tussen hen óf Barendrecht, is onvergeeflijk in het beeld van de verkiezingsprogramma's van deze partijen, en had tevoren nadrukkelijk door VVD en CDA moeten worden voorkomen. Nu wordt het beeld opgeroepen dat Van Winsen, Stapelkamp en Barendrecht conflicten vroeger in den minne schikten, ondertussen hun salaris tot zeer hoog niveau lieten oplopen, om vervolgens zonder oog voor de belastingbetaler de bom maar te laten barsten.

Met bestuurders “van buiten”, zonder raadservering, zal nog meer vertraging optreden op dossiers dan al te verwachten is. Daar kan de VVD van wakker liggen, want die partij heeft in twee-en-een-half jaar vrijwel haar hele lijst beschikbare kandidaten van de kieslijst opgesoupeerd. Van de ogenschijnlijk riant hoeveelheid van vijftien is bijna niemand meer over. Dit “duiventil-syndroom”, en de uit falende coaching gebleken desinteresse, kan een te grote barrière vormen voor geloofwaardige terugkeer in het DB. De PvdA heeft voldoende krediet om het te proberen met een nieuwe kandidaat, vooral door het zeer goede optreden van fractievoorzitter Commandeur. Met de stevige positie van de PvdA in het maatschappelijk middenveld van de deelgemeente, die de VVD ontbeert, kan mogelijk toch een kandidaat worden gevonden die de dossiers snel in de vingers heeft. Stapelkamp zal, na diepe excuses voor de chantage, waarschijnlijk terugkeren als nieuwe deelraadsvoorzitter. Het ligt in de lijn der verwachting dat de OPLW de plaats van de VVD in het college zal overnemen. Eerder schrok de OPLW terug voor een plaats in het DB, mede omdat de verkiezingswinst werd toegeschreven aan het “Fortuyn-effect”. Juist nu kan de OPLW toetsen of de burger niet bewust op hen heeft gestemd, ander beleid wensend, zonder politiek gedoe.

De deelraad heeft, met de zelf veroorzaakte grote kosten, een schuld in te lossen bij de burger. Met een dusdanig ongeloofwaardige en falende lokale overheid kan het zijn dat er veel minder mensen komen stemmen in 2006. De oplossing zou kunnen zitten in het terugbrengen van de deelraad tot bijvoorbeeld 15 zetels (waarbij volgens de Kieswet geen enkele partij de raad verlaat). Of het terugbrengen van het dagelijks bestuur tot de absolute kern van de deelgemeentelijke bevoegdheden. Ontaan van alle franje kan het werk worden gedaan door twee personen. Een partij, PvdA, VVD of OPLW, zou dan dus geen bestuurder hoeven leveren.

Met zo'n offer kan tegenwicht worden geboden tegen de suggestie dat het deelgemeentelijk systeem achterhaald is. Tegenstanders van de deelgemeenten moeten zich overigens realiseren dat bij opheffing een overmandatering aan het Rotterdams ambtelijk apparaat ontstaat, met weinig vat door democratische organen. Juist in het Hillegersberg-Schiebroekse is er veel maatwerk door enthousiaste ambtenaren, en daarom is het jammer dat het politieke circus nu zo de aandacht opeist. Precies in deze deelgemeente, waar de messen in de deelraad niet zo scherp worden geslepen, en er een redelijke visie bij de diverse partijen te vinden is, zou het toch moeten kunnen om de burger goed te bedienen.

Voor meer informatie

Joost Smits, oud-raadslid Hillegersberg-Schiebroek, tel. (06) 26144789